

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/dla-mediow/materialy-do-pobrania/194875,TEKST-AUDIO-13-grudnia-42-rocznica-wprowadzenia-stanu-wojennego-w-Polsce.html>
06.05.2024, 08:59

[TEKST + AUDIO] 13 grudnia: 42. rocznica wprowadzenia stanu wojennego w Polsce

Publikacje IPN, materiały naukowe, popularnonaukowe, multimedialne, wystawy, infografiki

► [42. rocznica wprowadzenia stanu wojennego - działania Instytutu Pamięci Narodowej](#)

W 42. rocznicę wprowadzenia stanu wojennego zapraszamy do udziału w akcjach upamiętniających ofiary komunistycznych represji.

► [„Zapal Światło Wolności” - kampania społeczna Instytutu Pamięci Narodowej](#)

Jak co roku, 13 grudnia zapalmy w oknach świece symbolizujące pamięć o ofiarach stanu wojennego. Można również zapalić wirtualną świecę na stronie <http://swiatlowolnosci.ipn.gov.pl/>

► Polecamy również publikacje IPN, materiały naukowe, popularnonaukowe,

multimedialne, wystawy, infografiki

► **Portal Polskie miesiące** - [Grudzień 1981](#)

► [Baza internowanych](#)

► [Śledztwa](#)

► **Portal IPN** przystanekhistoria.pl

Portal IPN [przystanekhistoria](http://przystanekhistoria.pl) w zakładce „Tematy”:

- [stan wojenny](#)
- [Anna Walentynowicz](#)
- [Lech Wałęsa](#)

► **Wydawnictwo IPN**

► [Stan wojenny 1981-1983. Wybrane publikacje IPN](#)

W tym nowości wydawnicze:

- [Encyklopedia Solidarności. Opozycja w PRL 1976-1989, tom 5, red. nauk.: Jan Olaszek \(red. nacz.\), Piotr Abryszeński, Marcin Dąbrowski, Przemysław Zwiernik, IPN, Stowarzyszenie „Pokolenie”, Warszawa 2023](#)
- [Patryk Pleskot, Rurarz, Spasowski – żywoty równoległe. Wokół ucieczek ambasadorów PRL w grudniu 1981 r. t. 1: 1920-1981, Warszawa 2023](#)
- [Patryk Pleskot, Rurarz, Spasowski – żywoty równoległe. Wokół ucieczek ambasadorów PRL w grudniu 1981 r. t. 2: 1981-2007, Warszawa 2023](#)

► **Wydawnictwo IPN (pdf)**

- [„14 dni pod ziemią. KWK »Piaśt« w Bieruniu. 14-28 grudnia 1981 roku”, red. Jarosław Neja i Andrzej Sznajder, Katowice 2006](#)
- [Stan wojenny w Polsce 1981-1983, pod red. Antoniego Dudka, Warszawa 2003](#)
- [Przed i po 13 grudnia. Państwa bloku wschodniego wobec kryzysu w PRL](#)

[1980-1982, t. 1](#)

- [Przed i po 13 grudnia. Państwa bloku wschodniego wobec kryzysu w PRL 1980-1982, t. 2](#)
- [Opór społeczny a władza w Polsce południowo-wschodniej 1980-1989](#)

► **e-booki:**

- [Miałam syna Emila. Wywiad rzeka z Krystyną Barchańską-Wardecką](#)
- [Kłopotliwa panna „S”. Postawy polityczne Zachodu wobec „Solidarności” na tle stosunków z PRL \(1980-1989\)](#)
- [Inteligentna forma internowania. Ćwiczenia i powołania do Ludowego Wojska Polskiego jako forma represji po 13 grudnia 1981 r.](#)
- [Środki masowego zakłamania. Gadzinówki w czasie stanu wojennego](#)
- [Stan wojenny w Warszawie i województwie stołecznym 1981-1983](#)
- [Solidarność, „Zachód” i „Węże”. Służba Bezpieczeństwa wobec emigracyjnych struktur Solidarności 1981-1989](#)
- [Rzeczpospolita wolnych ludzi. Janusz Kurtyka w mediach - wybór wywiadów, artykułów, oświadczeń z lat 2000-2010](#)
- [Grudzień 1981 roku w województwie katowickim](#)
- [Dokumenty władz NSZZ „Solidarność” 1981-1989](#)
- [„Polskie miesiące”, czyli kryzys\(y\) w PRL](#)

► **Bohaterowie Niepodległej**

[Opozycja demokratyczna i czas Solidarności](#)

- [Jan Olszewski](#)
- [Lech Bądkowski](#)
- [Henryk Bąk](#)
- [Jan Piotr Koziątek](#)
- [Kornel Morawiecki](#)
- [Alina Pienkowska-Borusewicz](#)
- [Maryla Płońska](#)
- [Jan Zieliński „Wojtek”](#)
- [Magdalena Modzelewska-Rybicka](#)
- [Tadeusz Jedynak](#)
- [Roman i Piotr Bartoszczowie](#)

▶ [Bohaterowie Niepodległej – katalog publikacji](#) do pobrania

▶ **Patroni naszych ulic**

- [Dziewięciu z Wujka](#)
- [Anna Walentynowicz](#)
- [Mecenas Władysław Siła-Nowicki \(1913–1994\)](#)
- [Błogosławiony ksiądz Jerzy Popiełuszko \(1947–1984\)](#)

▶ **Biuletyn IPN:**

- [„Biuletyn IPN” nr 12/2021 – 40. rocznica stanu wojennego](#)
- [„Biuletyn IPN” nr 12/2017](#)
- [„Biuletyn IPN” nr 11-12/2011](#)
- [„Biuletyn IPN” nr 11-12/2006](#)
- [„Biuletyn IPN” nr 11/2001](#)

▶ [Teka edukacyjna Stan wojenny 1981–1983 – do pobrania](#)

▶ [Galeria fotografii wykorzystanych w tece edukacyjnej „Stan wojenny 1981-1983”](#)

▶ [Infografiki Grudzień 1981 – do pobrania](#)

▶ [Wystawa „Stan wojenny 1981–1983” – do pobrania PL/EN](#)

▶ [Wystawy IPN: Stan wojenny – do pobrania](#)

▶ [Stan wojenny 1981-1983. Materiały edukacyjne do wystawy elementarnej](#)

▶ [Stan wojenny 1981–1983. Materiały edukacyjne do wystawy elementarnej Instytutu Pamięci Narodowej](#)

▶ [Ulotki i zdjęcia dot. stanu wojennego w Archiwum IPN we Wrocławiu](#)

▶ [Materiały źródłowe](#)

▶ **Dodatki prasowe**

- [Uderzenie w nadzieję i marzenia – dodatek historyczny IPN do „Kuriera Porannego” \(3 grudnia 2022\)](#)
- [Nierozliczone zbrodnie – dodatek historyczny do „Gazety Polskiej Codziennie” \(13 grudnia 2022\)](#)
- [Czas apokalipsy. 13 grudnia 1981 r. – dodatek historyczny do „Naszego](#)

Dziennika” z 13 grudnia 2021

- [Kuryer Kielecki. Stan wojenny \[PDF\]. Dodatek prasowy Delegatury IPN w Kielcach z 12.12.2021](#)
- [Zbrodnia stanu wojennego \[PDF\]. Dodatek historyczny Delegatury IPN w Kielcach do „Tygodnika eM”](#)
- [Kuryer Kielecki. Spacyfikować społeczeństwo. Dwa grudnie \[PDF\]. Wydawnictwo przygotowane przez Delegaturę IPN w Kielcach – 17 grudnia 2020](#)
- [Dodatek prasowy IPN Oddział w Łodzi – „40. rocznica stanu wojennego. Represje, internowania i opór w regionie łódzkim”](#)
- [Dodatek specjalny „40-lecie wprowadzenia stanu wojennego w Polsce” – „Do Rzeczy” 13-19 grudnia 2021 r. Instytut Pamięci Narodowej jest partnerem dodatku.](#)
- [Dodatek IPN Gdańsk do „Dziennika Bałtyckiego” w 40. rocznicę stanu wojennego – 10 grudnia 2021](#)
- [13 grudnia. 40. rocznica wprowadzenia stanu wojennego – dodatek historyczny do „Gazety Polskiej” z 8 grudnia 2021](#)
- [38. rocznica wprowadzenia stanu wojennego – Dodatek historyczny IPN do „Gazety Polskiej” z 11 grudnia 2019](#)
- [Bezprawie stanu wojennego – dodatek IPN do „Naszego Dziennika”, 13 grudnia 2019](#)
- [Szczecińskie Grudnie 1956,1970,1981. Pamiętamy! – dodatek historyczny do Kuriera Szczecińskiego z 8 grudnia 2017](#)
- [Stan wojny z narodem – „Rzeczpospolita”, 13.12.2011](#)
- [Grudzień ludzkich dramatów. Stan wojenny - 30 lat później - „Tygodnik Powszechny”, 11 grudnia 2011](#)
- [13 XII 1981. 30 lat później - „Przewodnik Katolicki” nr 50, 11 grudnia 2011](#)
- [Stan wojenny 1981-1983 - „Gość Niedzielny”, 11 grudnia 2011](#)

Więcej: [Biblioteka cyfrowa](#)

► [Notacje - https://opowiedziane.ipn.gov.pl](https://opowiedziane.ipn.gov.pl)

► **IPNtv - wybrane materiały**

- [Premiera filmu „Stanisław Heliski. Dlatego” na kanale IPNtv na YouTube](#)
- [Stanisław Heliski. DLATEGO \[ZWIASTUN\]](#)
-
- [Czy stanu wojennego można było uniknąć? \[DYSKUSJA ONLINE\]](#)

- [IPNtv: Historia z Piotrem Skwiecińskim – Stan wojenny](#)
- [Rozliczenie zbrodni – 40. rocznica wprowadzenia stanu wojennego \[prok. A. Pozorski\]](#)
- [Przyczyny – 40. rocznica wprowadzenia stanu wojennego \[dr T. Kozłowski\]](#)
- [Podziemna „Solidarność” – 40. rocznica wprowadzenia stanu wojennego \[dr J. Ołaszek\]](#)
- [Międzynarodowa solidarność z Polską – 40. rocznica wprowadzenia stanu wojennego \[dr G. Majchrzak\]](#)
- [Internowani: mechanizm, skala, konsekwencje – 40. rocznica wprowadzenia stanu wojennego \[dr G. Wołk\]](#)
- [40. rocznica wprowadzenia stanu wojennego - konferencja prasowa prezesa IPN](#)
- [Amerykańskie placówki dyplomatyczne w PRL wobec pierwszych tygodni stanu wojennego. \[Dyskusja\]](#)
- [Po wyroku – Podcast: Bez prawa powrotu. Wspomnienia Ewy Kubasiewicz-Houée \[5/5\]](#)
- [Przed Sądem Marynarki Wojennej– Podcast: Bez prawa powrotu. Wspomnienia Ewy Kubasiewicz-Houée \[4/5\]](#)
- [Sprawa Staszka – Podcast: Bez prawa powrotu. Wspomnienia Ewy Kubasiewicz-Houée \[3/5\]](#)
- [Kurkowa – Podcast: Bez prawa powrotu. Wspomnienia Ewy Kubasiewicz-Houée \[2/5\]](#)
- [Stan wojenny – Podcast: Bez prawa powrotu. Wspomnienia Ewy Kubasiewicz-Houée \[1/5\]](#)
- [\(Nie\)rozliczony stan wojenny – debata](#)
- [Stan wojenny – między rzeczywistością a propagandą \[DYSKUSJA ONLINE\]](#)
- [IPN TV Kraków - Stan wojenny. Dlaczego?](#)
- [Najmłodsza ofiara stanu wojennego – Emil Barchański, 1965-1982](#)
- [Stan wojenny w Wielkopolsce w perspektywie świadków historii \[DYSKUSJA ONLINE\]](#)
- [Stan wojenny w Wielkopolsce w perspektywie historyków \[DYSKUSJA ONLINE\]](#)
- [Orła WROna nie pokona. Stan wojenny w Gdyni 1981-1983 \[DYSKUSJA O KSIĄŻCE\]](#)
- [IPN TV – „13 grudnia - Warszawa stanu wojennego” - projekt edukacyjny IPN, edycja 2013](#)
- [STAN WOJENNY W KRZYWYM \(?\) ZWIERCIADLE – cykl Kulisy historii odc. 50](#)

- [Czołgi na ulicach Gdańska w stanie wojennym \[Z ARCHIWUM IPN\]](#)
- [Stan wojenny w PRL – Przystanek Historia odc. 11](#)
- [Stan wojenny - spojrzenie po 35 latach \(seminarium dla nauczycieli\)](#)
- [The Light of Freedom - animated short film](#)
- [Wigilia w stanie wojennym - Przystanek Historia odc. 46](#)
- [IPN TV Kraków - Stan wojenny. Dlaczego?](#)
- [IPNtv: Stan wojenny. OBEP Kraków.](#)
- [Czołgi na ulicach Gdańska w stanie wojennym \[Z ARCHIWUM IPN\]](#)
- [Ucieczki stanu wojennego – Taśmy bezpieczeństwa, odc. 8](#)
- [BAZA INTERNOWANYCH w stanie wojennym w PRL – projekt Archiwum IPN](#)
- [IPNtv Bydgoszcz - Wojskowe Obozy Internowania w Polsce \(1982-1983\) prezentacja](#)
- [Ośrodki odosobnienia w PRL w stanie wojennym – Historia dla Ciebie odc. 37](#)
- [Joanna Urban – świadek historii o stanie wojennym w PRL \[7/10\]](#)
- [Przestępstwa sądowe w stanie wojennym – Przystanek Historia odc. 40](#)
- [Kobiety internowane w stanie wojennym \[Wideoczat z historią\]](#)
- [Pierwsze strzały. Strajki w stanie wojennym – cykl Śląskie znaczą polskie \[DYSKUSJA\]](#)
- [Tadeusz Wrona – świadek historii o stanie wojennym w PRL \[2/10\]](#)

Zapal Światło Wolności:

Więcej materiałów: IPNtv

Zobacz:

- [41. rocznica wprowadzenia stanu wojennego – PRESS PACK](#)

Więcej informacji na stronach:

ipn.gov.pl

<https://przystanekhistoria.pl>

Kontakt dla mediów:

Rzecznik Prasowy - Dyrektor Biura:

dr Rafał Leśkiewicz

tel. 602 322 362

rzecznik@ipn.gov.pl

PLIKI DO POBRANIA

[prok. A. Pozorski o rozliczeniu zbrodni stanu wojennego \(mp3, 8.93 MB\) 08.12.2023 07:00](#)

[prok. A. Pozorski o rozliczeniu zbrodni stanu wojennego \(wav, 131.16 MB\) 08.12.2023 07:00](#)

[dr J. Olszek o Podziemnej „Solidarności” \(mp3, 6.77 MB\) 08.12.2023 07:00](#)

[dr J. Olszek o Podziemnej „Solidarności” \(wav, 49.72 MB\) 08.12.2023 07:00](#)

[dr T. Kozłowski o przyczynach wprowadzenia stanu wojennego \(mp3, 9.25 MB\) 08.12.2023 07:00](#)

[dr T. Kozłowski o przyczynach wprowadzenia stanu wojennego \(wav, 67.94 MB\) 08.12.2023 07:00](#)

[dr G. Majchrzak o międzynarodowej solidarności z Polską \(mp3, 8.64 MB\) 08.12.2023 07:00](#)

[dr G. Majchrzak o międzynarodowej solidarności z Polską \(wav, 63.43 MB\) 08.12.2023 07:00](#)

[dr G. Wołek o mechanizmach, skali, konsekwencjach internowania \(mp3, 7.21 MB\) 08.12.2023 07:00](#)

[dr G. Wołek o mechanizmach, skali, konsekwencjach internowania \(wav, 52.92 MB\) 08.12.2023 07:00](#)